

extra

d

Wat ga je doen?

naam:

datum:

Je oefent met het lijdend voorwerp en met het meewerkend voorwerp.

Uitleg

illustraties: Fleur van der Weel, Anjo Mutsaars

In een zin staat vaak een lijdend voorwerp. Je vindt het lijdend voorwerp door te vragen: Wat (of wie) + gezegde + onderwerp? Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Wat geeft Nick? → een hart

Je kunt het lijdend voorwerp ook vinden door te vragen: Wat (of wie) wordt door het onderwerp *gedaan*? *Gedaan* vervang je door het juiste werkwoord. Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Wat wordt door Nick gegeven? → een hart

In een zin staat soms ook een meewerkend voorwerp. Je vindt het meewerkend voorwerp door te vragen: Aan wie...? Of: Voor wie...? Bijvoorbeeld:

Nick geeft Merel een hart. → Aan wie geeft Nick een hart? → Merel

Ik ben het lijdend voorwerp.

Ik ben het onderwerp.

Ik ben het meewerkend voorwerp.

Aan de slag

- 1
m
- Zet een golflijn onder het onderwerp.
Zet een streep onder het gezegde.

- Op 1 april bedenkt iedereen grappen.
- Femke heeft een grap bedacht voor juf Irma.
- Ze moet koffie voor juf Irma halen.
- In het keukentje strooit ze zout in de koffie.
- Ze neemt het kopje mee de klas in.
- Ze geeft het aan juf Irma.
- Juf Irma vertelt net een spannend verhaal.
- Dan neemt ze een slok koffie.
- Femke heeft intussen de grap aan iedereen verteld.
- De juf spuugt de koffie meteen uit.
- De hele klas roept lachend: 'Eén april.'
- Juf heeft een zuur lachje om haar mond.

naam:
datum:

Aan de slag

2 Kijk nog eens naar de zinnen van opdracht 1.
 Stel steeds de vraag: Wie (of wat) + gezegde + onderwerp?
 Schrijf de vragen hieronder op. Zet het antwoord erachter.
 De eerste zin is voorgedaan.

Vraag	Antwoord
a. <i>Wat bedenkt iedereen?</i>	<i>grappen</i>
b. _____	_____
c. _____	_____
d. _____	_____
e. _____	_____
f. _____	_____
g. _____	_____
h. _____	_____
i. _____	_____
j. _____	_____
k. _____	_____
l. _____	_____

3 Welk zinsdeel krijg je? Vul in.
 Het antwoord op de vraag: Wie (of wat) + gezegde + onderwerp? is _____.

4 Zet in de zinnen van opdracht 1 plusjes onder het lijdend voorwerp.

5 Kijk nog eens naar zin b, c, f, i van opdracht 1.
 Stel steeds de vraag: 'Voor wie ...?' of 'Aan wie ...?'
 Schrijf de vragen hieronder op. Zet het antwoord erachter.
 Zin b is voorgedaan.

Vraag	Antwoord
b. <i>Voor wie heeft Femke een grap bedacht?</i>	<i>voor juf Irma</i>
c. _____	_____
f. _____	_____
i. _____	_____

6 Zet in de zinnen van opdracht 1 een stippellijn onder het meewerkend voorwerp.

